

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/84/2015
Identifikačné číslo spisu: 8013201080
Dátum vydania rozhodnutia: 22.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8013201080.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Soni Langovej v právnej veci žalobcu B.Z., trvale bytom T. zastúpený Advokátskou kanceláriou Mgr. Štefan Rybovič, s.r.o., so sídlom Budovateľská 36, Stará Ľubovňa, proti žalovanému Krajskému riaditeľstvu Policajného zboru v Prešove, krajskému dopravnému inšpektorátu so sídlom Pionierska 33, Prešov, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 18. októbra 2013 č.p.: KRPZ-PO-KDI3-93/2013-P, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/91/2013-41 zo dňa 11.12.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/91/2013-41 zo dňa 11.12.2014 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 18. októbra 2013 č.p.: KRPZ-PO-KDI3-93/2013-P, ktorým žalovaný ako príslušný druhostupňový správny orgán podľa § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len Správny poriadok) rozhodol o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Starej Ľubovni zo dňa 15.08.2013 č.p.: ORPZ-SL-ODI2-112/2013-P (ďalej len rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu) tak, že podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietol a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil.

Prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 15.08.2013 uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len zákon o priestupkoch), pretože svojím konaním porušil § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len zákon o cestnej premávke) tým, že dňa 29.05.2013 v čase o 14.10 hod. viedol nákladné motorové vozidlo zn. Scania R 420, TsEČ: S. po diaľnici DI v smere Ružomberok - Liptovský Mikuláš, kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou PZ. Počas kontroly bolo zistené, že „menovaný viedol motorové vozidlo v čase zadržania vodičského preukazu pre insolventnosť, pričom nemal zaplatenú právoplatne uloženú blokovú pokutu po 15-dňovej lehote splatnosti blokovej pokuty. Za tento priestupok bola žalobcovi podľa § 22 ods. 2 písm. a) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov uložená sankcia - pokuta vo výške 300 Eur a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov, ktorý začal plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o priestupku“. Zároveň mu bola podľa § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch v spojení s § 1 vyhlášky MV SR č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupkoch, uložená povinnosť uhradiť trovy konania vo výške 16 Eur.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu a dôkazov v ňom zhromaždených dospel k záveru, že odvolací správny orgán správne vyhodnotil, že žalobca spáchal daný priestupok tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia o priestupku, t.j. že viedol vozidlo v čase zadržania vodičského preukazu, ktorý mu bol zadržaný dňa 19.04.2013 v zmysle § 71 ods. 1 zákona o cestnej premávke, pričom následne v stanovenej 15-dňovej lehote nezaplatil právoplatne uloženú blokovú pokutu vo výške 60 Eur. Tieto skutočnosti boli potvrdené jednotlivými listinnými dôkaznými prostriedkami, ktoré obsahuje spisový materiál týkajúci sa danej veci, najmä Správou o výsledku objasňovania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, úradným záznamom hliadky PZ zo dňa 29.05.2013, evidenčnou kartou vodiča B.Z., potvrdením o zadržaní vodičského preukazu č. AA 355261 zo dňa 19.04.2013 a v konečnom dôsledku aj výpoveďou samotného žalobcu. Z týchto dôkazov vyplýva, že hliadka oddelenia mýtnej polície PZ Liptovský Mikuláš v zložení nstržm. Z. I. a mýtny úradník A. M. dňa 29.05.2013 v čase od 6.00 hod. do 18.00 hod. vykonávala služobnú činnosť - kontrolu elektronického výberu mýta na diaľnici DI v smere Ivachnová - Liptovský Mikuláš. V čase okolo 14.00 hod. bol dispečerom spoločnosti Skytoll oznámený priestupok na úseku elektronického výberu mýta, ktorého sa dopustil vodič nákladného motorového vozidla zn. Scania R420, ev. č.: S.. Uvedené vozidlo bolo v čase o 14.10 hod. zastavené v km 452,00 - výjazd z DI v smere Liptovský Mikuláš. Následnou kontrolou bolo zistené, že vozidlo viedol B.Z.. Pri kontrole palubnej jednotky bolo zistené, že táto je zablokovaná z dôvodu mínusového kreditu. Menovaný sa uvedeným konaním dopustil priestupku v zmysle § 8 ods. 1 písm. a/ zákona č. 25/2007 Z. z. o elektronickom výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Pri objasňovaní mýtného priestupku boli od vodiča vyžiadané doklady potrebné k vedeniu a prevádzke vozidla, pričom vodič predložil vodičský preukaz ev. č.: SL-01818-06 (nahlásený ako odcudzený), potvrdenie č. AA 355261 o zadržaní vodičského preukazu ev. č.: SL-00236-11. Následnou lustráciou bolo zistené, že menovaný má zadržaný vodičský preukaz č. SL-00236-11 dňa 19.04.2013 z dôvodu nezaplatenej blokovej pokuty na mieste, pričom uvedenú blokovú pokutu neuhradil v lehote 15 dní. Platnosť potvrdenia skončila dňom 04.05.2013. Predložený vodičský preukaz bol následne policajtom zadržaný podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke s poukazom na § 100 ods. 2 písm. a/ zákona o cestnej premávke. S vodičom bola na mieste spísaná správa o výsledku objasňovania priestupku, kde boli uvedené skutočnosti zaznamenané a vodičovi B.Z. bola daná možnosť vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu. Menovaný do správy o výsledku objasňovania priestupku vlastnoručne uviedol: „Po zadržaní VP som pracovne odcestoval do zahraničia a nemal som možnosť uhradiť blokovú pokutu v určenom termíne a prevziať si VP. Je mi to ľúto, ale pracovné okolnosti mi nedovolili dodržať stanovený termín.“ Svoje vyjadrenie, ako aj správu o výsledku objasňovania priestupku vlastnoručne podpísal.

Krajský súd poukázal na to, že všeobecná časť zákona o priestupkoch, do ktorej je zahrnuté aj ustanovenie § 11 zákona o priestupkoch určuje všeobecné pravidlá aplikácie osobitnej časti zákona o priestupkoch, pričom § 11 ods. 1 citovaného zákona iba taxatívne uvádza druhy sankcií, aké možno za priestupky uvedené v osobitnej časti zákona o priestupkoch uložiť. Ustanovenie § 11 ods. 2 citovaného zákona uvádza spôsob ich uloženia, resp. uvádza, ktoré sankcie nemožno uložiť súčasne. Toto ustanovenie iba negatívne vymedzuje, že pokarhanie nemožno uložiť spolu s pokutou. Uloženie sankcie pokuty a zákazu činnosti kumulatívne, nebráni všeobecná časť zákona o priestupkoch, keď v ustanovení

§ 11 ods. 2 veta pred bodkočiarkou uvádza, že sankciu možno uložiť samostatne alebo s inou sankciou. Osobitná časť zákona do ktorej patrí aj ustanovenie § 22 ods. 2 písm. a/ zákona o priestupkoch určuje konkrétne druhy sankcií a upresňuje spôsob ich uloženia (tak ako v danom prípade uloženie sankcie pokuty a zákazu činnosti za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c/) za konkrétne skutkové podstaty priestupkov. Je nepochybné, že uloženie sankcií (pokuty a zákazu činnosti), ako aj jej výška, či dĺžka trestu sú zásadne v právomoci správnych orgánov a to, či bude pokuta a zákaz činnosti uložená v maximálnej výške alebo dĺžke, závisí od uváženia správnych orgánov, pričom správny orgán je povinný rešpektovať kritéria stanovené zákonom. Správne uváženie je v zásade preskúmateľné súdom. Pri rozhodnutí, ktoré správny orgán vydal na základe zákonom povolenej voľnej úvahy (správne uváženie) preskúmava súd iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom súd neposudzuje účelnosť a vhodnosť správneho rozhodnutia (§ 245 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zastúpení advokátom včas odvolanie. Namietal, že kumulatívne uloženie sankcií pokuty spolu so zákazom činnosti a najmä zákaz činnosti neprimeraný, keďže odvolateľ takýto priestupok spáchal po prvý raz, resp. za obdobný skutok doposiaľ nebol postihnutý, je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti, ktorá sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti primárne zaoberá vykonávaním činnosti v oblasti medzinárodnej nákladnej cestnej dopravy, čo si zo strany odvolateľa vyžaduje pravidelné pracovné cesty autom na území Slovenskej republiky, ale aj v zahraničí a ďalej odvolateľ potrebuje v rámci svojej podnikateľskej činnosti zabezpečovať potreby svojej rodiny, jeho manželka je v súčasnej dobe na rodičovskej dovolenke s maloletými deťmi, z ktorých jedno má sluchovú poruchu, čo si tiež vyžaduje cesty autom za poskytovaním kvalifikovanej zdravotnej starostlivosti mimo adresy trvalého pobytu odvolateľa, najmä do Bratislavy. Nezanedbateľným dôvodom je tiež aj zodpovednosť obvineného z priestupku ako zamestnávateľa za svojich zamestnancov v počte trinásť (13). Uloženie trestu zákazu činnosti žalobcovi teda významným spôsobom znemožní výkon podnikateľskej činnosti a v nadväznosti na to aj starostlivosť o rodinu a zamestnancov. Nebolo správne kvalifikovať konanie odvolateľa podľa ustanovení § 137 ods. 2 písm. p) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej v texte aj ako „ZOP“), keďže odvolateľovi bola po zadržení vodičského preukazu povolená jazda v súlade s ustanoveniami § 70 ods. 4 zákona o cestnej premávke, avšak určitým nedopatrením v dôsledku jeho nadmerného pracovného zaťaženia a množstva pracovných povinností viedol motorové vozidlo aj po uplynutí doby, na ktorú mu bola povolená jazda. Ak by teda policajt bol toho názoru, že ďalšou jazdou odvolateľa bude ohrozená bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, povolenie na ďalšiu jazdu by mu vôbec nevydal. Navyše odvolateľ pred jazdou nepožil alkohol alebo iné návykové látky, svojím konaním neohrozil bezpečnosť, zdravie alebo majetok osôb, nikomu nespôsobil škodu, resp. inú vážnu ujmu na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách. Správny orgán má vo všeobecnosti možnosť, nie povinnosť uložiť sankciu - zákaz činnosti a to len vtedy ak to príslušná skutková podstata priestupku umožňuje a podstatou tohto druhu sankcie je obmedziť páchatel'a a zabrániť mu do budúcnosti v opakovanom páchaní priestupku a rovnako to teda platí aj v prípade priestupkov uvedených v osobitnej časti ZOP, t.j. napr. § 22 ods. 1 písm. c) ZOP týkajúci sa predmetnej veci. Uloženie len sankcie - pokuty v primeranej výške odvolateľovi v tejto veci je vzhľadom na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu obvineného rozumný a primeraný spôsob riešenia celej veci, nakoľko nebude mať výrazne negatívny dopad na podnikateľskú činnosť obvineného z priestupku, jeho rodinu, sluchovo hendikepované dieťa a zamestnancov, nakoľko v opačnom prípade by to jeho spoločnosti spôsobilo hospodárske škody a ohrozilo nielen pokračovanie jeho podnikateľskej činnosti, riadnu starostlivosť o manželku a maloleté deti, a tiež špeciálne zdravotnú starostlivosť o dieťa so sluchovou poruchou, ale aj jeho zamestnancov a navyše takáto sankcia do budúcnosti bude na odvolateľa pôsobiť represívnym a hlavne výchovným spôsobom. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že od výkonu trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 12 mesiacov sa upúšťa.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 19.02.2015 k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa v plnej miere stotožňuje s napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Prešove, ktorým súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného zo dňa 18.10.2013, č.p.: KRPZ-PO-KDI3-93/2013-P. K

obsahu podaného odvolania a opakovaným tvrdeniam, resp. námietkam žalobcu zastáva nemenné stanovisko a zároveň trvá na všetkých skutočnostiach uvedených vo svojich doterajších vyjadreniach v danej veci - t.j. jednak v samotnom rozhodnutí o odvolaní a následne aj vo vyjadrení k žalobe v uvedenej veci zo dňa 3.4.2014, kde sa podrobne vyjadril k jednotlivým tvrdeniam žalobcu, opakovane uvádzaným aj v podanom odvolaní voči rozsudku Krajského súdu v Prešove č. 3S/91/2013 zo dňa 11.12.2014.

K opakovaným námietkam, že správny orgán má vo všeobecnosti možnosť, nie povinnosť uložiť sankciu zákazu činnosti, a to len v prípade, ak to príslušná skutková podstata umožňuje atď. žalovaný uvádza, že zákonodarca vyslovene ustanovil, že za priestupky podľa § 22 ods. 1 písm. a) až c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), sa uloží viac sankcií súčasne, v danom prípade pokuta a zákaz činnosti. Správny orgán prvého stupňa tak aplikoval doslovný výklad ustanovenia § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch. Za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch zákonodarca neumožnil správny orgán možnosť výberu (alternatívy) jednej z viacerých sankcií, ale za priestupky, ktoré zahrnul v ustanovení § 22 pod ods. 1 písm. a) až c) zákona o priestupkoch ako priestupky s vysokou spoločenskou nebezpečnosťou ustanovil, že sa uloží pokuta a zákaz činnosti. Zároveň podľa logického výkladu spojky „a“ spojka „a“ je logickým operátorom s kumulatívnou funkciou a nie alternatívnou. Spolu so slovným spojením „uloží sa“ tak vyjadruje povinnosť pre správny orgán uložiť obe uvedené sankcie spoločne. Zo znenia toho ustanovenia tým doslovne, ako aj logicky vyplýva povinnosť uložiť sankciu pokutu (od 300,- € do 1.300,- €) a súčasne aj sankciu zákazu činnosti (od jedného do piatich rokov). Výkladom aj týchto skutočností sa zaoberal práve žalobcom namietaný rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.7.2011, sp. zn.: 1 Sžd/15/2011, na ktorý žalovaný, resp. následne aj Krajský súd v Prešove poukázali (a to nie pre jeho skutkovú časť, ale práve pre výklad aplikácie ustanovenia § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch, resp. § 11 citovaného zákona).

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle ust. § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov, t.j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu, napadnuté rozhodnutia daňových orgánov oboch stupňov a konanie, ktoré predchádzalo ich vydaniu, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a jednomyselne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu. Žalobca namietal kumulatívne uloženie sankcie zákazu činnosti, § 22 ods. 2 písm. a) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, v znení neskorších predpisov, ktorá sankcia mu znemožní po 12 mesiacov vykonávať činnosť vodiča kamióna a nepriaznivo ovplyvní jeho ekonomickú, osobnú a rodinnú sociálnu situáciu. Súčasne poukazoval na to, že neexistoval materiálny dôvod na uloženie tejto sankcie, pretože vedením vozidla bez vodičského oprávnenia neohrozil ostatných účastníkov cestnej premávky, keďže vodičský preukaz mal zadržaný pre nezaplatenie blokovej pokuty.

Skutkový stav v danej veci nebol sporný. Z hľadiska výkladu a aplikácie ust. § 22 ods. 2 písm. a) zák. č. 372/1990 Zb. najvyšší súd nezistil pochybenie. Správny orgán prvého stupňa aplikoval doslovný

výklad ustanovenia § 22 ods. 2 písm. a) zákona o priestupkoch. Za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch zákonodarca neumožnil správnu orgánu možnosť výberu (alternatívy) jednej z viacerých sankcií, ale za priestupky, ktoré zahrnul v ustanovení § 22 pod ods. 1 písm. a) až c) zákona o priestupkoch ako priestupky s vysokou spoločenskou nebezpečnosťou ustanovil, že sa kumulatívne uloží pokuta a zákaz činnosti.

Je potrebné zdôrazniť, že materiálny dôvod na kumulatívne uloženie sankcie zákazu činnosti spočíva v zabezpečení vymožitelnosti zaplatenia blokovvej pokuty v spojení so zadržaním vodičského preukazu podľa § 71 ods. 1. Je potrebné poukázať na to, že ak by v takýchto prípadoch nebola uložená i sankcia zákazu činnosti, došlo by k znefunkčneniu systému zadržovania oprávnení na vedenie motorového vozidla ako nástroja exekučného konania.

Žalobca ako profesionálny vodič si musel byť vedomý dôsledkov svojho správania. Zavinenie v tomto prípade bolo úmyselné. Najvyšší súd ako všeobecný súd v postupe žalovaného nezistil rozpor s ústavnou zásadou proporcionality v zmysle článku 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s článkom 1 ods. 1 Ústavy SR.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.